

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

8. listopadu 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Životní prostředí — Směrnice 92/43/EHS — Ochrana přírodních stanovišť — Článek 6 odst. 3 — Aarhuská úmluva — Účast veřejnosti na rozhodování a přístup k právní ochraně v záležitostech životního prostředí — Články 6 a 9 — Listina základních práv Evropské unie — Článek 47 — Právo na účinnou soudní ochranu — Projekt realizace oplocení — Chráněná krajinná oblast Strážovské vrchy — Správní řízení o vydání souhlasu — Organizace na ochranu životního prostředí — Žádost o přiznání postavení účastníka řízení — Zamítnutí — Opravný prostředek k soudu“

Ve věci C-243/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Nejvyššího soudu Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky, Slovensko) ze dne 14. dubna 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 27. května 2015, v řízení

Lesoochranárske zoskupenie VLK

proti

Obvodnímu úradu Trenčín,

za přítomnosti:

Biely potok a.s.,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal (zpravodajka), M. Vilaras a E. Regan, předsedové senátů, A. Rosas, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Jarašiūnas a C. Lycourgos, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 18. dubna 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Lesoochranárske zoskupenie VLK I. Rajtákovou, advokátkou,
- za slovenskou vládu B. Ricziovou a M. Kianičkovou, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: slovenština.

— za Evropskou komisi A. Tokárem a L. Pignataro-Nolin, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 30. června 2016,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a článku 9 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu dne 25. června 1998 a schválené jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 (Úř. věst. 2005, L 124, s. 1, dále jen „Aarhuská úmluva“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Lesoochranářským zoskupením VLK (lesoochrannářské občanské sdružení VLK, dále jen „LZ“), organizací na ochranu životního prostředí založenou podle slovenského práva, a Obvodným úřadem Trenčín (obvodní úřad Trenčín, Slovensko) ve věci žádosti této organizace o přiznání postavení účastníka správního řízení týkajícího se žádosti o vydání souhlasu s projektem realizace oplocení za účelem rozšíření obory v chráněné lokalitě.

Právní rámec

Mezinárodní právo

- 3 Článek 2 Aarhuské úmluvy, nadepsaný „Definice“, v odstavcích 4 a 5 stanoví:

„ 4. ‚veřejnost‘ znamená jednu nebo více fyzických nebo právnických osob a – v souladu s vnitrostátní právní úpravou nebo praxí – jejich sdružení, organizace nebo skupiny.

5. ‚Dotčená veřejnost‘ je veřejnost, která je – nebo může být – ovlivněna environmentálním rozhodováním, anebo která má na tomto rozhodování určitý zájem; pro účely této definice se u nevládních organizací podporujících ochranu životního prostředí a splňujících požadavky vnitrostátních právních předpisů předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem.“
- 4 Článek 6 uvedené úmluvy, nadepsaný „Účast veřejnosti na rozhodování o specifických činnostech“, stanoví:

„1. Každá strana bude:

[...]

b) uplatňovat ustanovení tohoto článku – v souladu se svým vnitrostátním právem – také k rozhodnutím o navrhovaných činnostech, které nejsou uvedeny v příloze I a které mohou mít významný vliv na životní prostředí. Strany k tomuto účelu určí, zda navrhované aktivity podléhají těmto ustanovením;

[...]

2. Dotčená veřejnost bude přiměřeně, včas a účinně informována, buď veřejným oznámením nebo individuálně, v dostatečně rané fázi procedury environmentálního rozhodování [...]

[...]

3. Postupy pro účast veřejnosti zahrnou rozumné lhůty pro jednotlivé fáze, které poskytnou dostatek času pro informování veřejnosti v souladu s odstavcem 2 a které poskytnou dostatek času veřejnosti k přípravě a k účinné účasti na rozhodování v záležitostech životního prostředí.

4. Každá strana zajistí účast veřejnosti v počátečním stadiu rozhodování, kdy jsou ještě všechny možnosti výběru a alternativ otevřeny a kdy účast veřejnosti může být účinná.

5. Pokud je to účelné, měla by každá strana vést případné žadatele k tomu, aby ještě před podáním žádosti o povolení určili dotčenou veřejnost, aby s ní zahájili diskusi a poskytli jí informace týkající se cílů jejich žádosti.

6. Každá strana bude od příslušných orgánů veřejné správy požadovat, aby byl dotčené veřejnosti umožněn přístup k přezkoumání všech informací relevantních pro dané rozhodování, na požádání v případech, kdy je tak stanoveno vnitrostátním právem, zdarma a co možná nejdříve poté, co se stanou dostupné informace, které jsou uvedeny v tomto článku a které jsou dostupné v době procedury účasti veřejnosti na rozhodování, aniž by tím bylo dotčeno právo stran odmítnout předat jisté informace v souladu s čl. 4 odst. 3 a 4. [...]

[...]

7. Postupy pro účast veřejnosti jí umožní předkládat písemně nebo – v případě vhodnosti – na veřejném jednání nebo veřejném průzkumu s žadatelem, jakékoli připomínky, informace, rozbory nebo stanoviska, které veřejnost považuje za relevantní ve vztahu k navrhované činnosti.

[...]“

5 Článek 9 téže úmluvy, nadepsaný „Přístup k právní ochraně“, v odstavcích 2 až 4 stanoví:

„2. Každá strana v rámci své vnitrostátní právní úpravy zajistí, aby osoby z řad dotčené veřejnosti

a) mající dostatečný zájem, nebo

b) u nichž trvá porušování práva v případech, kdy to procesní správní předpis strany požaduje jako předběžnou podmínku,

mohly dosáhnout toho, že soud nebo jiný nezávislý a nestranný orgán zřízený zákonem přezkoumá po stránce hmotné i procesní zákonnost jakýchkoliv rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podle ustanovení článku 6 a v případech, kdy je tak stanoveno vnitrostátním právem a aniž by tím byl dotčen odstavec 3, i dalších relevantních ustanovení této úmluvy.

Co představuje dostatečný zájem a porušování práva, bude určeno v souladu s požadavky vnitrostátního práva a v souladu s cílem poskytnout dotčené veřejnosti široký přístup k právní ochraně v rozsahu působnosti této úmluvy. K tomuto účelu je zájem jakékoli nestátní neziskové organizace splňující požadavky čl. 2 odst. 5 pokládán za dostatečný pro účely písmene a). U těchto organizací se bude pro účely písmene b) předpokládat, že mají práva, která mohou být porušována.

Ustanovení tohoto odstavce 2 nevylučují možnost předběžného přezkoumání správním orgánem a neovlivní požadavek, aby byly vyčerpány postupy správního přezkoumávání před předáním věci k soudnímu přezkoumání tam, kde to vnitrostátní právo vyžaduje.

3. Navíc – aniž by tím bylo dotčeno přezkoumání zmíněné výše v odstavcích 1 a 2 – každá strana zajistí, aby osoby z řad veřejnosti splňující kritéria, pokud jsou nějaká stanovena ve vnitrostátním právu, měly přístup ke správním nebo soudním řízením, aby mohly vznášet námitky proti jednání, aktům nebo opomenutí ze strany soukromých osob nebo orgánů veřejné správy, jež jsou v rozporu s ustanoveními jejího vnitrostátního práva týkajícího se životního prostředí.

4. Navíc – a aniž by tím byl dotčen odstavec 1 – postupy přezkoumání uvedené v odstavcích 1, 2 a 3 mají zajistit přiměřenou a účinnou nápravu, včetně právně příkazaných úlev ve vhodných případech, a měly by být čestné, spravedlivé, včasné a neměly by vyžadovat vysoké náklady. Rozhodnutí vydaná podle tohoto článku budou předávána či archivována v písemné formě. Rozhodnutí soudů, a kdykoli možno i jiných orgánů, budou veřejně dostupná.“

Unijní právo

- 6 Článek 2 odst. 2 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. 1992, L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102), ve znění směrnice Rady 2006/105/ES ze dne 20. listopadu 2006 (Úř. věst. 2006, L 363, s. 368) (dále jen „směrnice 92/43“), stanoví:

„Cílem opatření přijímaných na základě této směrnice je zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Společenství [rostlin, na nichž má zájem Společenství].“

- 7 Článek 3 odst. 1 směrnice 92/43 zní:

„Pod názvem NATURA 2000 bude vytvořena spojitá evropská ekologická síť zvláštních oblastí ochrany. Tato síť složená z lokalit s přírodními stanovišti uvedenými v příloze I a stanovišti druhů uvedenými v příloze II umožní zachovat příslušné typy přírodních stanovišť a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska jejich ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit.

Síť NATURA 2000 zahrne i zvláště chráněná území označená členskými státy podle směrnice [Rady] 79/409/EHS [ze dne 2. dubna 1979 ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. 1979, L 103, s. 1; Zvl. vyd. 15/01, s. 98)].“

- 8 Článek 4 směrnice 92/43 stanoví:

„1. Na základě kritérií stanovených v příloze III (etapa 1) a na základě příslušných vědeckých informací navrhne každý členský stát seznam lokalit, v němž bude uvedeno, jaké typy přírodních stanovišť z přílohy I a jaké druhy z přílohy II, původní pro toto území, se na jednotlivých lokalitách vyskytují. [...]

Seznam spolu s informacemi o každé lokalitě musí být do tří let po zveřejnění této směrnice předložen Komisi. [...]

2. Na základě kritérií stanovených v příloze III (etapa 2) a v rámci jak každé z devíti biogeografických oblastí uvedených v čl. 1 písm. c) bod iii), tak celého území uvedeného v čl. 2 odst. 1, vypracuje Komise po dohodě s každým členským státem návrh seznamu lokalit významných pro Společenství, které vybere ze seznamů členských států, na nichž se vyskytuje jeden nebo více prioritních typů přírodních stanovišť nebo prioritních druhů.

[...]

Seznam lokalit vybraných jako lokality významné pro Společenství, na nichž se vyskytuje jeden nebo více typů prioritních přírodních stanovišť nebo prioritních druhů, přijme Komise postupem podle článku 21.

[...]

4. Jakmile je lokalita významná pro Společenství přijata postupem podle odstavce 2, vyhlásí příslušný členský stát co nejdříve [...] tuto lokalitu jako zvláštní oblast ochrany [...].

5. Jakmile je některá lokalita zařazena do seznamu uvedeného v třetím pododstavci odstavce 2, vztahuje se na ni ustanovení čl. 6 odst. 2, 3 a 4.“

- 9 Článek 6 odst. 3 směrnice 92/43 stanoví:

„Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.“

- 10 Článek 7 této směrnice stanoví:

„Povinnosti vyplývající z ustanovení čl. 6 odst. 2, 3 a 4 této směrnice nahrazují povinnosti vyplývající z první věty čl. 4 odst. 4 směrnice [79/409], pokud jde o území označená podle čl. 4 odst. 1 nebo obdobně uznaná podle čl. 4 odst. 2 uvedené směrnice, a to ode dne provádění této směrnice nebo ode dne označení nebo uznání členským státem podle směrnice [79/409], podle toho, které datum je pozdější.“

Slovenské právo

- 11 Ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny) stanoví:

„Na území, na kterém platí druhý stupeň ochrany, se vyžaduje souhlas orgánu ochrany přírody na

[...]

d) oplocení pozemku za hranicemi zastavěného území obce kromě oplocení lesní školky, ovocného sadu a vinice.

[...]“

- 12 Ustanovení § 82 odst. 3 tohoto zákona zní takto:

„[...] Účastníkem řízení o vydání souhlasu nebo povolení výjimky je [...] jen žadatel, nestanoví-li tento zákon jinak. [...] Sdružení s právní subjektivitou, jehož předmětem činnosti nejméně jeden rok je ochrana přírody a krajiny [...] a které písemně oznámí svou účast v řízení nejpozději do sedmi dní od uvědomění podle odstavce 7, je zúčastněnou osobou.“

- 13 Uvedené ustanovení, ve znění platném od 1. prosince 2011, zní takto:

„Účastníkem řízení o vydání souhlasu nebo povolení výjimky je [...] jen žadatel, nestanoví-li tento zákon jinak. [...] Sdružení s právní subjektivitou, jehož předmětem činnosti nejméně jeden rok je ochrana přírody a krajiny [...], a které podalo předběžnou žádost o účastenství [...], je účastníkem řízení, [...], pokud písemně nebo elektronicky potvrdilo svůj zájem být účastníkem v zahájeném správním řízení; potvrzení musí být doručeno příslušnému orgánu ochrany přírody ve lhůtě k tomu určené tímto orgánem a zveřejněné spolu s informací o zahájení tohoto řízení jako řízení, ve kterém mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné tímto zákonem [...]“

- 14 Ustanovení § 14 Správny poriadok (správní řád), ve znění použitelném na spor v původním řízení, stanoví:

„(1) Účastníkem řízení je ten, o jehož právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech se má jednat nebo jehož práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny; účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do okamžiku, kdy se prokáže opak.

(2) Účastníkem řízení je i ten, komu zvláštní zákon takové postavení přiznává.“

- 15 Podle § 15a odst. 2 správního řádu má „zúčastněná osoba“ právo být uvědomena o zahájení správního řízení a o jiných podáních účastníků řízení, účastnit se ústních jednání a místního šetření, navrhnout důkazy a doplnění podkladů rozhodnutí.

- 16 Ustanovení § 250b odst. 2 a 3 Občiansky súdny poriadok (občanský soudní řád), ve znění použitelném na spor v původním řízení, stanoví:

„(2) Pokud žalobu podá někdo, kdo tvrdí, že mu rozhodnutí správního orgánu nebylo doručeno, ačkoli se s ním jako s účastníkem řízení mělo jednat, soud ověří správnost tohoto tvrzení a uloží správnímu orgánu doručit tomuto účastníkovi správní rozhodnutí a podle okolností odloží jeho vykonatelnost. Tímto stanoviskem soudu je správní orgán vázán. Po uskutečněním doručení předloží správní orgán spisy soudu k rozhodnutí o žalobě. Pokud je v rámci správního řízení po vykonání pokynu soudu k doručení správního rozhodnutí zahájeno řízení o opravném prostředku, správní orgán o tom soud bez zbytečného odkladu uvědomí.

(3) Soud postupuje podle odstavce 2, jen pokud od vydání rozhodnutí, které nebylo žalobci doručeno, neuplynula lhůta tří let.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 17 Dne 28. dubna 2004 informovala Slovenská republika Evropskou komisi o označení lokality Strážovské vrchy (Slovensko) s celkovou rozlohou přibližně 59 000 hektarů jako zvláště chráněné oblasti ve smyslu směrnice 79/409 pro účely zajištění přežití a rozmnožování některých druhů ptáků evropského významu, jako je sokol stěhovaný (*falco peregrinus*).
- 18 Mimoto rozhodnutím Komise 2008/218/ES ze dne 25. ledna 2008, kterým se přijímá první aktualizovaný seznam lokalit významných pro Společenství v alpínské biogeografické oblasti podle směrnice 92/43 (Úř. věst. 2008, L 77, s. 106), byla část uvedené lokality s rozlohou přibližně 29 000 hektarů zařazena do seznamu lokalit významných pro Společenství.

- 19 Dne 18. listopadu 2008 obvodní úřad Trenčín informoval LZ o zahájení správního řízení týkajícího se žádosti podané společností Biely potok a.s. o vydání souhlasu s realizací projektu oplocení za účelem rozšíření obory k chovu jelení zvěře na pozemcích nacházejících se v chráněné krajinné oblasti Strážovské vrchy.
- 20 LZ kontaktovalo tento úřad, který mu předal zápis z ústního řízení, jakož i dokumenty, ze kterých mělo vycházet požadované rozhodnutí o vydání souhlasu.
- 21 S ohledem na tyto informace navrholo LZ přerušit správní řízení, přičemž uvedlo skutečnosti, které podle něj vylučovaly udělení souhlasu. V této souvislosti vycházelo zejména z některých skutečností uvedených ve stanovisku Štátné ochrany prírody – Správa CHKO (Štátní ochrana přírody – Správa chráněné krajinné oblasti, Slovensko) předloženém dne 3. prosince 2008.
- 22 Rozhodnutím ze dne 23. dubna 2009 obvodní úřad Trenčín zamítl žádost LZ o přiznání postavení účastníka správního řízení o vydání souhlasu z důvodu, že použitelná právní úprava přiznává takovým sdružením s právní subjektivitou, jako je LZ, pouze postavení „zúčastněné osoby“, avšak nikoli postavení „účastníka řízení“.
- 23 Odvolání ve správním řízení podané LZ proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto Krajským úřadem životného prostredia v Trenčíne (Krajský úřad životního prostředí v Trenčíně, Slovensko) z téhož důvodu rozhodnutím ze dne 1. června 2009, které se stalo pravomocným dne 10. června 2009 (dále jen obě rozhodnutí společně „rozhodnutí dotčená v původním řízení“).
- 24 Rozhodnutím ze dne 10. června 2009, které se stalo pravomocným dne 19. června 2009, obvodní úřad Trenčín vydal společnosti Biely potok požadovaný souhlas.
- 25 Dne 11. června 2009 podalo LZ proti rozhodnutím dotčeným v původním řízení u Krajského soudu v Trenčíne (krajský soud v Trenčíně, Slovensko) žalobu, kterou se domáhalo přiznání postavení účastníka správního řízení zejména na základě čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy.
- 26 Tento soud poté, co přerušil řízení do vydání rozsudku Soudního dvora ze dne 8. března 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125), rozhodnutím ze dne 23. srpna 2011 zrušil rozhodnutí dotčená v původním řízení zejména na základě tohoto rozsudku.
- 27 Rozhodnutím ze dne 26. ledna 2012 zrušil Nejvyšší soud Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky, Slovensko) rozhodnutí Krajského soudu v Trenčíne (krajský soud v Trenčíně) ze dne 23. srpna 2011 a vrátil mu věc k novému projednání.
- 28 Z uvedeného rozhodnutí ze dne 26. ledna 2012 vyplývá, že podle ustanovení slovenského občanského soudního řádu není po pravomocném ukončení správního řízení ve věci samé, ke kterému v projednávaném případě došlo rozhodnutím obvodního úřadu v Trenčíně ze dne 10. června 2009, kterým bylo vyhověno žádosti o vydání souhlasu, již důvodné provést samostatný soudní přezkum rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka správního řízení, jelikož procesní práva vyplývající z tohoto postavení mohou být vykonána pouze za předpokladu, že řízení stále probíhá, přičemž osoba domáhající se uvedeného postavení se ho již nemůže dovolávat, pokud je toto řízení ve věci samé pravomocně ukončené.
- 29 Dále pokud v takové situaci musí být soudní řízení týkající se přiznání takového postavení ukončeno, dotyčná osoba musí být vyrozuměna o možnosti domáhat se postavení účastníka řízení podáním žaloby jako „opomenutý účastník řízení“ podle § 250b odst. 2 občanského soudního řádu, přičemž taková žaloba však musí být podána v zákonné lhůtě tří let stanovené v § 250b odst. 3 tohoto řádu.
- 30 Rozhodnutím ze dne 12. září 2012 Krajský soud v Trenčíne (krajský soud v Trenčíně) podruhé zrušil rozhodnutí dotčená v původním řízení.

- 31 Podle tohoto soudu bylo rozhodnutí obvodního úřadu v Trenčíně o vydání souhlasu ze dne 10. června 2009 přijato předčasně, jelikož v době správního řízení týkajícího se žádosti o vydání souhlasu nebylo soudní řízení týkající se žádosti o přiznání postavení účastníka tohoto správního řízení ještě pravomocně ukončené. Tento soud má za to, že řízení týkající se žádosti o vydání souhlasu mělo být přerušeno až do tohoto pravomocného ukončení.
- 32 Rozhodnutím ze dne 28. února 2013 zrušil Nejvyšší soud Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) rozhodnutí Krajského soudu v Trenčíně (krajský soud v Trenčíně) ze dne 12. září 2012 v podstatě z týchž důvodů, jako byly důvody jeho rozhodnutí ze dne 26. ledna 2012.
- 33 Rozhodnutím ze dne 23. listopadu 2013 zamítl Krajský soud v Trenčíně (krajský soud v Trenčíně) žádost LZ o přiznání postavení účastníka řízení a byl toho názoru, že ho nemusí vyrozumět o možnosti domáhat se postavení účastníka řízení podáním žaloby jako „opomenutý účastník řízení“ podle § 250b odst. 2 občanského soudního řádu, jelikož mezitím uplynula lhůta tří let podle § 250b odst. 3 tohoto řádu.
- 34 Předkládající soud, ke kterému podalo LZ odvolání proti tomuto rozhodnutí ze dne 23. listopadu 2013, má za to, že vzhledem k rozsudku ze dne 8. března 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125) v podstatě vyvstává otázka, zda v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, která se týká práv, jež právním subjektům vyplývají z unijního práva, zejména z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, bylo dodrženo základní právo na účinnou soudní ochranu zakotvené v článku 47 Listiny, jakož i cíl zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, který sleduje jak tato směrnice, tak článek 9 Aarhuské úmluvy.
- 35 Předkládající soud je v této souvislosti toho názoru, že by bylo možné mít za to, že vnitrostátní procesní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, nemůže správní řízení o vydání souhlasu pokračovat, a tedy ani být pravomocně ukončeno, dokud nebylo přijato a nestalo se pravomocným soudní rozhodnutí týkající se žádosti o přiznání postavení účastníka tohoto správního řízení.
- 36 V takové situaci by totiž pokračování správního řízení týkajícího se žádosti o vydání souhlasu mohlo být v rozporu se zásadou kontradiktornosti, je-li účastníkem tohoto řízení pouze žadatel o vydání souhlasu a nemůže-li být vyloučeno, že při neúčasti takových organizací na ochranu životního prostředí, jako je LZ, na uvedeném řízení nebudou dovolávány ani zohledněny argumenty směřující k ochraně životního prostředí, takže by základní cíl takového řízení, a sice zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, nebyl dosažen.
- 37 Naopak by bylo rovněž možné mít za to, že pokračování správního řízení týkajícího se žádosti o vydání souhlasu i tehdy, když soudní řízení týkající se žádosti o přiznání postavení účastníka řízení probíhá, umožňuje obzvláště rychlé vyřízení uvedené žádosti o vydání souhlasu. Kdyby toto správní řízení nemohlo pokračovat, dokud není pravomocně rozhodnuto o soudních žalobách týkajících se přiznání tohoto postavení, žadatel o vydání souhlasu by mohl správním orgánům vytykat nespravedlivé zacházení.
- 38 Za těchto podmínek se Nejvyšší soud Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je možné právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, které je zakotveno v článku 47 Listiny, v případě údajného porušení práva na vysokou úroveň ochrany životního prostředí provedeného především pro podmínky Evropské unie směrnicí 92/43, tj. zejména napomáhat hledání stanoviska ve spojení s veřejností k projektu, který může pravděpodobně významně ovlivnit zvláště chráněná území soustředěná pod evropskou ekologickou sítí s názvem Natura 2000, a právo, jehož uplatnění se ve smyslu článku 9 Aarhuské úmluvy a v mezích naznačených prostřednictvím rozsudku ze dne 8. března 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125), domáhá žalobce jako

nezisková organizace založená na ochranu životního prostředí na vnitrostátní úrovni, spravedlivě naplnit i takovým postupem vnitrostátního soudu, jenž zastaví soudní přezkum ve sporu o přezkoumání rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka ve správním řízení o vydání souhlasu, jako je tomu ve věci samé, a odkáže ho na podání žaloby jako opomenutého účastníka řízení v uvedeném správním řízení?“

K předběžné otázce

- 39 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda článek 47 Listiny, ve spojení s článkem 9 Aarhuské úmluvy, musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, brání výkladu pravidel vnitrostátního procesního práva, podle kterého žaloba proti rozhodnutí, kterým se organizaci na ochranu životního prostředí nepřiznalo postavení účastníka správního řízení o vydání souhlasu s realizací projektu v chráněné lokalitě ve smyslu směrnice 92/43, nemusí být nutně zkoumána během průběhu tohoto řízení, které může být pravomocně ukončeno před přijetím a nabytím právní moci soudního rozhodnutí o postavení účastníka, a automaticky se zamítne, jakmile se vydá souhlas s tímto projektem, což tuto organizaci nutí podat žalobu jiného druhu za účelem získat toto postavení a předložit k soudnímu přezkumu otázku, zda příslušné vnitrostátní orgány dodržely povinnosti, které jim vyplývají z čl. 6 odst. 3 této směrnice.
- 40 Ve věci v původním řízení se LZ, organizace na ochranu životního prostředí, soudně domáhá postavení účastníka správního řízení o vydání souhlasu, aby se mohla v rámci soudní žaloby dovolávat práv vyplývajících z unijního práva v oblasti životního prostředí, jelikož tato organizace se domnívá, že rozhodnutí o vydání souhlasu s dotčeným projektem, který má být realizován v lokalitě chráněné podle směrnice 92/43 jako zvláště chráněná oblast nebo lokalita významná pro Společenství, bylo přijato v rozporu s povinnostmi vyplývajících vnitrostátním orgánům z čl. 6 odst. 3 uvedené směrnice.
- 41 V této souvislosti z písemností ve spisu, který má k dispozici Soudní dvůr, vyplývá, že podle použitelných pravidel vnitrostátního procesního práva může taková organizace na ochranu životního prostředí, jako je LZ, soudně napadnout rozhodnutí, které může být v rozporu s čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, zejména v rámci žaloby proti pozdějšímu rozhodnutí o vydání souhlasu pouze tehdy, pokud bylo této organizaci nejprve formálně přiznáno postavení účastníka dotčeného řízení, v projednávaném případě řízení o vydání souhlasu s projektem, který má být realizován v chráněné lokalitě.
- 42 Nejprve je třeba připomenout, že podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 odpovídající posouzení důsledků plánu nebo projektu na příslušnou lokalitu znamená, že před schválením plánu nebo projektu musí být s přihlédnutím k nejlepším vědeckým poznatkům v dané oblasti identifikovány všechny stránky tohoto plánu nebo projektu, které mohou samostatně nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty ovlivnit cíle ochrany této lokality. Příslušné vnitrostátní orgány takovou činnost v chráněné lokalitě povolí pouze za podmínky, že se ujistily, že nebude mít škodlivý dopad na celistvost této lokality. O takový případ jde, pokud z vědeckého hlediska nepřetrvává žádná důvodná pochybnost o neexistenci takových dopadů (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 24. listopadu 2011, Komise v. Španělsko, C-404/09, EU:C:2011:768, bod 99, jakož i ze dne 14. ledna 2016, Grüne Liga Sachsen a další, C-399/14, EU:C:2016:10, body 49 a 50).
- 43 Článek 6 odst. 3 směrnice 92/43 tak přispívá k dosažení cíle, který sledují opatření přijatá podle této směrnice, jenž podle čl. 2 odst. 2 této směrnice spočívá v zachování nebo obnově příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, na nichž má zájem Unie, a obecnějšího cíle téže směrnice, kterým je zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, pokud jde o lokality chráněné podle této směrnice.
- 44 Bylo by přitom neslučitelné se závazným účinkem, který článek 288 SFEU přiznává směrnici, v zásadě vyloučit, aby se dotčené osoby mohly dovolávat povinností, které ukládá. Užitečný účinek směrnice 92/43, jakož i její účel, připomenutý v předcházejícím bodě tohoto rozsudku, vyžadují, aby se jí

jednotlivci mohli dovolávat u soudu a vnitrostátní soudy mohly zohlednit tuto směrnici jako část unijního práva zejména za účelem přezkoumání, zda vnitrostátní orgán, který vydal souhlas s plánem nebo projektem, dodržel povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 6 odst. 3 uvedené směrnice, jež jsou připomenuty v bodě 42 tohoto rozsudku, a nepřekročil tak meze prostoru pro uvážení ponechaného příslušným vnitrostátním orgánům tímto ustanovením (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. září 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, body 66 a 69).

- 45 Mimoto čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 stanoví, že si příslušné vnitrostátní orgány musí před schválením plánu nebo projektu, jak jsou uvedeny v tomto ustanovení, v případě potřeby opatřit stanovisko široké veřejnosti. Uvedené ustanovení musí být vykládáno ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. b) Aarhuské úmluvy, jež je nedílnou součástí právního řádu Unie.
- 46 Posledně uvedené ustanovení stanoví, že se ustanovení článku 6 Aarhuské úmluvy ve věci účasti veřejnosti na rozhodování o specifických činnostech uplatňují tehdy, pokud se jedná o přijetí rozhodnutí o navrhovaných činnostech, které nejsou uvedeny v příloze I této úmluvy a mohou mít významný vliv na životní prostředí. Jak vyplývá z tohoto čl. 6 odst. 3, 4 a 7, tento článek přiznává veřejnosti zejména právo „účinné účasti na rozhodování v záležitostech životního prostředí“ tím, že veřejnost předkládá „písemně nebo – v případě vhodnosti – na veřejném jednání nebo veřejném průzkumu s žadatelem, jakékoli připomínky, informace, rozborů nebo stanoviska, které veřejnost považuje za relevantní ve vztahu k navrhované činnosti“. Tato účast musí být zajištěna „v počátečním stadiu rozhodování, kdy jsou ještě všechny možnosti výběru a alternativ otevřeny a kdy účast veřejnosti může být účinná“.
- 47 Ve věci v původním řízení se na LZ, o němž je nesporné, že splňuje požadavky stanovené v čl. 2 odst. 5 Aarhuské úmluvy k tomu, aby spadalo pod pojem „dotčená veřejnost“ ve smyslu tohoto ustanovení, vztahuje rovněž širší pojem „veřejnost“ pro účely ustanovení článku 6 této úmluvy. Mimoto, jak rovněž uvedla generální advokátka v bodě 65 svého stanoviska, i když projekt realizace oplocení v chráněné lokalitě dotčený v původním řízení nespadá pod činnosti uvedené v příloze I Aarhuské úmluvy, skutečnost, že se příslušné vnitrostátní orgány rozhodly zahájit řízení o vydání souhlasu s tímto projektem podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, umožňuje mít za to, že tyto orgány považovaly za nezbytné posoudit významnost vlivu uvedeného projektu na životní prostředí ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. b) Aarhuské úmluvy.
- 48 Posledně uvedené ustanovení zajisté uvádí, že uplatňování článku 6 Aarhuské úmluvy se řídí vnitrostátním právem dotčené smluvní strany. Toto ustanovení musí být nicméně chápáno tak, že se vztahuje pouze k podmínkám účasti veřejnosti uvedeným v tomto článku 6, aniž je zpochybněno právo účasti, které takové organizaci na ochranu životního prostředí, jako je LZ, vyplývá z uvedeného článku.
- 49 Z toho vyplývá, že organizaci na ochranu životního prostředí, která jako LZ splňuje požadavky stanovené v čl. 2 odst. 5 Aarhuské úmluvy, vyplývá z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. b) této úmluvy, právo účastnit se ve smyslu upřesněném v bodě 46 tohoto rozsudku řízení, ve kterém se přijímá rozhodnutí týkající se žádosti o vydání souhlasu s plánem nebo projektem, který může mít významný vliv na životní prostředí, jestliže v rámci tohoto řízení musí být přijato jedno z rozhodnutí uvedených v čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43.
- 50 Dále je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury přísluší soudům členských států na základě zásady loajální spolupráce uvedené v čl. 4 odst. 3 SEU zajistit soudní ochranu práv, která procesním subjektům vyplývají z unijního práva. Článek 19 odst. 1 SEU kromě toho členským státům ukládá povinnost zajistit prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých unijním právem (rozsudek ze dne 19. listopadu 2014, ClientEarth, C-404/13, EU:C:2014:2382, bod 52). Pokud jde o správní rozhodnutí přijímaná v rámci čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, tato povinnost vyplývá rovněž z článku 47 Listiny.

- 51 Působnost tohoto článku Listiny je totiž v souvislosti s jednáním členských států definována v jejím čl. 51 odst. 1, podle kterého jsou ustanovení Listiny určena členským státům, pokud uplatňují unijní právo, přičemž toto ustanovení potvrzuje ustálenou judikaturu Soudního dvora, podle níž se základní práva zaručená v právním řádu Unie uplatní ve všech situacích, které se řídí unijním právem, avšak nikoli mimo tyto situace (viz zejména rozsudek ze dne 30. června 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 23, jakož i citovaná judikatura).
- 52 Pokud přitom členský stát stanoví pravidla procesního práva použitelná na žaloby týkající se výkonu práv, která organizaci na ochranu životního prostředí vyplývají z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. b) Aarhuské úmluvy, aby mohla být přezkoumávána rozhodnutí příslušných vnitrostátních orgánů z hlediska povinností, které jim z těchto ustanovení vyplývají, pak tento členský stát provádí povinnosti vyplývající z uvedených ustanovení, a musí být na něj nahlíženo tak, že uplatňuje unijní právo ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny.
- 53 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že Soudní dvůr má pravomoc odpovědět na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v rozsahu, v němž se tato otázka týká článku 47 Listiny.
- 54 Právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces uvedené ve zmíněném článku 47 zahrnuje zejména právo na účinný prostředek nápravy před soudem.
- 55 Pokud jde o uvedené právo na účinnou právní ochranu, je třeba poukázat na to, že čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy přiznává právo podat žalobu organizacím na ochranu životního prostředí, které splňují požadavky uvedené v čl. 2 odst. 5 této úmluvy, což je případ LZ, pokud žaloba směřuje proti rozhodnutí, které spadá do působnosti uvedeného čl. 9 odst. 2.
- 56 Rozhodnutí přijatá příslušnými vnitrostátními orgány v rámci čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, ať se týkají žádosti o účast v řízení o vydání souhlasu, posouzení nutnosti posouzení vlivu plánu nebo projektu v chráněné lokalitě na životní prostředí, nebo vhodnosti závěrů vyvozených z takového posouzení, pokud jde o rizika tohoto projektu nebo plánu pro celistvost takové lokality, a ať jsou samostatná nebo začleněná do rozhodnutí o vydání souhlasu, jsou přitom rozhodnutími, která spadají do působnosti čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy.
- 57 Jak totiž v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 80 svého stanoviska, na rozhodnutí přijatá vnitrostátními orgány spadající do působnosti čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, která se netýkají činností uvedených v příloze I Aarhuské úmluvy, se vztahuje čl. 6 odst. 1 písm. b) této úmluvy, a spadají tudíž do působnosti čl. 9 odst. 2 této úmluvy, pokud tato rozhodnutí zahrnují posouzení příslušných orgánů, které předchází jakémukoli souhlasu s činností, zda tato činnost za okolností daného případu může mít významný vliv na životní prostředí.
- 58 Z článku 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy přitom vyplývá, že toto ustanovení omezuje prostor pro uvážení, kterým disponují členské státy při určení podmínek pro podávání opravných prostředků, které jsou v něm uvedeny, jelikož cílem této úmluvy je poskytnout „široký přístup k právní ochraně“ dotčené veřejnosti, která zahrnuje organizace na ochranu životního prostředí splňující požadavky kladené čl. 2 odst. 5 této úmluvy [obdobně, pokud jde o článek 10a směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. 1985, L 175, s. 40; Zvl. vyd. 15/01, s. 248), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 (Úř. věst. 2003, L 156, s. 17; Zvl. vyd. 15/07, s. 466, dále jen „směrnice 85/337“), který téměř doslovně přebírá znění čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, viz rozsudek ze dne 16. dubna 2015, Gruber, C-570/13, EU:C:2015:231, bod 39].
- 59 Tyto organizace tak musí mít nutně možnost dovolávat se u soudu pravidel vnitrostátního práva, která provádí unijní právní předpisy v oblasti životního prostředí, jakož i pravidel unijního práva v oblasti životního prostředí majících přímý účinek (obdobně, pokud jde o článek 10a směrnice 85/337, viz rozsudek ze dne 15. října 2015, Komise v. Německo, C-137/14, EU:C:2015:683, bod 92).

- 60 Mezi práva, kterých se taková nevládní organizace může dovolávat v rámci opravného prostředku ve smyslu čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, patří pravidla vnitrostátního práva vyplývající z článku 6 směrnice 92/43 (obdobně, pokud jde o článek 10a směrnice 85/337, viz rozsudek ze dne 12. května 2011, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, body 49 a 58).
- 61 Taková organizace tudíž musí mít možnost napadnout v rámci takového opravného prostředku nejen rozhodnutí neprovést příslušné posouzení vlivu daného plánu nebo projektu na dotýčnou lokalitu, nýbrž i případně provedené posouzení v rozsahu, v němž je stíženo vadami (obdobně, pokud jde o článek 10a směrnice 85/337, viz rozsudek ze dne 7. listopadu 2013, Gemeinde Altrip a další, C-72/12, EU:C:2013:712, bod 37).
- 62 Mimoto je třeba poukázat na to, že čl. 9 odst. 4 Aarhuské úmluvy vyžaduje, aby postupy přezkoumání uvedené v jejím čl. 9 odst. 2 zajistily „přiměřenou a účinnou“ nápravu.
- 63 Za účelem odpovědi na otázku položenou předkládajícím soudem je tudíž třeba zkoumat, zda článek 47 Listiny, ve spojení s čl. 9 odst. 2 a 4 Aarhuské úmluvy, brání v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, výkladu pravidel vnitrostátního procesního práva, z něhož vyplývá, že žaloba podaná organizací na ochranu životního prostředí splňující požadavky stanovené v čl. 2 odst. 5 této úmluvy proti rozhodnutí, kterým se jí nepřiznalo postavení účastníka správního řízení o vydání souhlasu s realizací projektu v chráněné lokalitě ve smyslu směrnice 92/43, nemusí být nutně zkoumána během průběhu tohoto řízení, které může být pravomocně ukončeno před přijetím a nabytím právní moci soudního rozhodnutí o postavení účastníka, a automaticky se zamítne, jakmile se vydá souhlas s tímto projektem, což tuto organizaci nutí podat žalobu jiného druhu, aby mohla získat toto postavení a předložit k soudnímu přezkumu otázku, zda příslušné vnitrostátní orgány dodržely povinnosti, které jim vyplývají z čl. 6 odst. 3 této směrnice.
- 64 I když sice tento přezkum v zásadě přísluší pouze předkládajícímu soudu, nic to nemění na tom, že Soudní dvůr má pravomoc vyvodit z ustanovení unijního práva kritéria, která tento soud může nebo musí v rámci tohoto přezkumu uplatnit. Mimoto nic nebrání vnitrostátnímu soudu v tom, aby požádal Soudní dvůr o rozhodnutí stran použití uvedených ustanovení v daném případě, avšak za předpokladu, že vnitrostátní soud s ohledem na všechny informace obsažené ve spise, jimiž disponuje, určí a posoudí skutkové okolnosti nezbytné za tímto účelem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. prosince 2015, Banif Plus Bank, C-312/14, EU:C:2015:794, body 51 a 52).
- 65 Po tomto upřesnění je třeba připomenout, že v případě neexistence právní úpravy Unie v této oblasti přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby upravil procesní podmínky žalob určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, a členské státy jsou přitom v každém případě zodpovědné za zajištění účinné ochrany těchto práv, a zejména za zajištění dodržení práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces zakotveného v článku 47 Listiny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. března 2011, Lesoochranské zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, bod 47, jakož i ze dne 15. září 2016, Star Storage a další, C-439/14 a C-488/14, EU:C:2016:688, bod 46).
- 66 V této souvislosti je třeba připomenout, že čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 zavádí postup předchozí kontroly, který je založen na striktním kritériu pro vydání souhlasu, které zahrnuje zásadu obezřetnosti a umožňuje účinně předcházet nepříznivému účinku zamýšlených plánů nebo projektů na celistvost chráněných lokalit, jelikož ukládá příslušným vnitrostátním orgánům povinnost odmítnout souhlas s plánem nebo projektem, pokud existuje nejistota ohledně nepřítomnosti škodlivých účinků těchto plánů nebo projektů na celistvost takových lokalit (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 7. září 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, body 57 a 58, jakož i ze dne 14. ledna 2016, Grüne Liga Sachsen a další, C-399/14, EU:C:2016:10, bod 48).

- 67 I když je ve věci v původním řízení nesporné, že se LZ v určité míře mohlo účastnit řízení o vydání souhlasu v postavení „zúčastněné osoby“, což mu umožnilo zejména předložit s ohledem na stanovisko orgánu na ochranu životního prostředí argumenty směřující k prokázání, že projekt dotčený v původním řízení může ovlivnit celistvost chráněné lokality, toto postavení není rovnocenné s postavením „účastníka řízení“.
- 68 Za těchto podmínek výklad vnitrostátního procesního práva, zpochybňovaný LZ, podle kterého žaloba proti správnímu rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka řízení o vydání souhlasu nemusí být nutně zkoumána během průběhu tohoto řízení a z úřední povinnosti se zamítne, jakmile se vydá požadovaný souhlas, neumožňuje takové organizaci, jako je LZ, zajistit účinnou soudní ochranu jednotlivých výsad vlastních práv účasti veřejnosti ve smyslu čl. 6 Aarhuské úmluvy, jak je upřesněno v bodě 46 tohoto rozsudku.
- 69 Z poznatků ve spisu, který má k dispozici Soudní dvůr, tak vyplývá, že kdyby bylo LZ přiznáno postavení „účastníka řízení“, umožnilo by mu aktivněji se účastnit na rozhodování větším a relevantnějším rozvinutím svých argumentů týkajících se rizik nepříznivých účinků zamýšleného projektu na celistvost chráněné lokality, která příslušné orgány měly ostatně zohlednit před vydáním souhlasu a realizací tohoto projektu.
- 70 V tomto kontextu předkládající soud ostatně uvedl, že je-li ze zákona účastníkem řízení pouze žadatel o vydání souhlasu, nelze vyloučit, že při neúčasti takové organizace na ochranu životního prostředí, jako je LZ, na správním řízení jako účastník řízení, argumenty směřující k ochraně životního prostředí nebudou předloženy ani zohledněny, takže by základního cíle řízení uvedeného v čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, a sice zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, nebylo dosaženo.
- 71 Kromě toho je třeba poukázat na to, že postavení „zúčastněné osoby“, které bylo přiznáno LZ ve věci v původním řízení, nedostačuje k tomu, aby v rámci žaloby uplatnilo své argumenty směřující ke zpochybnění legality rozhodnutí o vydání souhlasu, jelikož k tomu, aby bylo možné podat takovou žalobu, je nezbytné mít postavení „účastníka řízení“.
- 72 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že výklad vnitrostátního procesního práva, zpochybňovaný LZ, podle kterého podání žaloby proti správnímu rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka řízení o vydání souhlasu, nebrání tomu, aby bylo posledně uvedené řízení pravomocně ukončeno a tato žaloba se z úřední povinnosti a v každém případě zamítla, jakmile se vydá dotčený souhlas, nemůže s ohledem na cíl spočívající v zajištění širokého přístupu k právní ochraně v oblasti opravných prostředků proti rozhodnutím týkajícím se životního prostředí zajistit účinnou soudní ochranu práv, která organizaci na ochranu životního prostředí vyplývají z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. b) Aarhuské úmluvy, jehož cílem je předcházet zvláštním nepříznivým účinkům na celistvost chráněných lokalit ve smyslu této směrnice.
- 73 S ohledem na výše uvedené je třeba na položenou otázku odpovědět, že článek 47 Listiny, ve spojení s čl. 9 odst. 2 a 4 Aarhuské úmluvy, vzhledem k tomu, že zakotvuje právo na účinnou soudní ochranu za podmínek, které zajišťují široký přístup k právní ochraně práv, která organizaci na ochranu životního prostředí splňující požadavky stanovené v čl. 2 odst. 5 této úmluvy vyplývají z unijního práva, v projednávaném případě z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. b) uvedené úmluvy, musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, brání výkladu pravidel vnitrostátního procesního práva, podle kterého žaloba proti rozhodnutí, kterým se takové organizaci odmítlo přiznat postavení účastníka správního řízení o vydání souhlasu s realizací projektu v chráněné lokalitě ve smyslu této směrnice, nemusí být nutně zkoumána během průběhu tohoto řízení, které může být pravomocně ukončeno před přijetím a nabytím právní moci soudního rozhodnutí o postavení účastníka, a automaticky se zamítne, jakmile se vydá souhlas s tímto projektem, což tuto organizaci nutí podat žalobu jiného druhu, aby mohla získat toto postavení a předložit k soudnímu přezkumu otázku, zda příslušné vnitrostátní orgány dodržely povinnosti, které jim vyplývají z čl. 6 odst. 3 uvedené směrnice.

K nákladům řízení

- 74 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie, ve spojení s čl. 9 odst. 2 a 4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu dne 25. června 1998 a schválené jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005, vzhledem k tomu, že zakotvuje právo na účinnou soudní ochranu za podmínek, které zajišťují široký přístup k právní ochraně práv, která organizaci na ochranu životního prostředí splňující požadavky stanovené v čl. 2 odst. 5 této úmluvy vyplývají z unijního práva, v projednávaném případě z čl. 6 odst. 3 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, ve znění směrnice Rady 2006/105/ES ze dne 20. listopadu 2006, ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. b) uvedené úmluvy, musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, brání výkladu pravidel vnitrostátního procesního práva, podle kterého žaloba proti rozhodnutí, kterým se takové organizaci odmítlo přiznat postavení účastníka správního řízení o vydání souhlasu s realizací projektu v chráněné lokalitě ve smyslu směrnice 92/43, ve znění směrnice 2006/105, nemusí být nutně zkoumána během průběhu tohoto řízení, které může být pravomocně ukončeno před přijetím a nabytím právní moci soudního rozhodnutí o postavení účastníka, a automaticky se zamítne, jakmile se vydá souhlas s tímto projektem, což tuto organizaci nutí podat žalobu jiného druhu, aby mohla získat toho postavení a předložit k soudnímu přezkumu otázku, zda příslušné vnitrostátní orgány dodržely povinnosti, které jim vyplývají z čl. 6 odst. 3 uvedené směrnice.

Podpisy.